

Panel diskusija:

„Značaj poslovnih inkubatora, klastera, industrijskih zona i parkova za razvoj domaće privrede - Idemo li u korak sa zemljama EU i zemljama u regionu?“

18. april 2012. godine u 11:00 časova,
Privredna komora Beograda
Kneza Miloša br.12 (sala na VI spratu)

Organizatori:

Privredna komora Beograda,
Nacionalna agencija za regionalni razvoj (NARR),
Institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER), i
Udruženje "KLUB PRVIH ŽENA"

U organizaciji Privredne komore Beograda, Nacionalne agencije za regionalni razvoj, Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj InTER i Udruženja „Klub prvih žena“ 19.aprila je u Privrednoj komori Beograda održan okrugli sto na temu „Značaj poslovnih inkubatora, klastera, industrijskih zona i parkova za razvoj domaće privrede - Idemo li u korak sa zemljama EU i zemljama u regionu?“.

Panelisti okruglog stola bili su:

- Dr Milan Janković, predsednik – Privredna komora Beograda
- Ivica Eždenci, direktor - Nacionalna agencija za regionalni razvoj
- Dragiša Mijačić, direktor - Institut za teritorijalni ekonomski razvoj InTER
- Simon Zečević, direktor - Klaster "Šumadijski Cvet" Kragujevac
- Mr Milan Randelović, šef Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj grada Niša i direktor slobodne zone „Jug“

Skupu su je prisustvovalo oko 150 predstavnika kompanija, državnih institucija, univerziteta, agencija i kancelarija za lokalni ekonomski razvoj, lokalnih samouprava, kao i postojeće poslovne infrastrukture u Srbiji.

Skup je otvorio direktor Privredne komore Beograda, gospodin Milan Jankovic, koji se osvrnuo na rezultate u prethodnih deset godina rada u oblasti razvoja poslovne infrastrukture, kao i na korake koje bi trebalo preduzeti u cilju ostvarivanja boljitka za privredu i za građane Srbije.

Nakon gospodina Jankovića, skupu se obratila gospođa Ivana Zeljković, predsednica udruženja Klub prvih žena i generalni sekretar Privredne komore Beograda. Ona je istakla da je afirmacija ženskog preduzetništva cilj udruženja, i da je ovaj skup jedan od načina i modela u kojem žene mogu da započnu svoj biznis, da se afirmišu i da nadju svoje mesto u ekonomiji Srbije.

Gospodin Dragiša Mijačić, direktor Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER) i autor studije „Analiza poslovne infrastrukture u Republici Srbiji“ koju je u saradnji sa Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj izradio InTER, predstavio je rezultate analize. U okviru ove analize identifikovana su 23 poslovna inkubatora, 85 klastera, 92 industrijske zone, 2 postojeća i 4 planirana industrijsko-tehnološka parka, 4 postojeće i 4 planirane slobodne zone i 66 braunfield lokacija u Srbiji. Gospodin Mijačić je kao jedan od problema u izradi analize istakao da ne postoje registri i da je malo dostupnih podataka, kao i da je bilo teško dobiti neophodne informacije. Opšti zaključci su da se poslovna infrastruktura u Srbiji razvijala uglavnom na osnovu dostupnih donatorskih ili nacionalnih programa i veoma retko na osnovu analize opravdanosti investicija, naročito u slučaju poslovnih inkubatora. Kao posledica toga, održivost inkubatora i klastera je pod znakom

pitanja i uglavnom zavisi od daljih donacija i dotacija. Gospodin Mijačić je istakao da je neophodno kreirati čvršće odnose između klastera, inkubatora, industrijskih parkova, lokalnih samouprava, univerziteta i ostalih institucija kako bi se stvorili optimalni sinergijski efekti za unapređenje konkurentnosti na lokalnom i regionalnom nivou.

Nakon gospodina Mijačića, započela je panel diskusija na kojoj su panelisti odgovarali na pitanja koja je postavljao moderator, Sandra Milenković.

Direktor Nacionalne agencije za regionalni razvoj, gospodin Ivica Eždenci, se osvrnuo na predstavljenu Analizu i rekao da je Agencija pokrenula izradu ove studije shvatajući važnost oblasti razvoja poslovne

infrastrukture. On se zahvalio InTER-u i rekao da je u Srbiji bila potrebna ovakva analiza, jer će ona biti osnova za izradu planske dokumentacije u oblasti razvoja poslovne infrastrukture i ekonomskog razvoja. G. Eždenci smatra da država mora kontinuirano da ulaže u poslovnu infrastrukturu, i da je zahvaljujući dosadašnjoj podršci države sada moguće videti i neke izuzetno dobre primere među klasterima, inkubatorima i industrijskim zonama/parkovima.

Gospodin Milan Randelović, direktor Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj Grada Niša rekao je da u regionu Južne i Istočne Srbije postoji mnogo inicijativa za osnivanje klastera i inkubatora, ali da su i jugoistok Srbije i Grad Niš i dalje nerazvijeni deo Srbije sa visokom

stopom nezaposlenosti. Kreiranje inkubatora koji za cilj imaju razvoj preduzetništva, klastera koji podstiču razvoj konkurentnosti preduzeća, ali i industrijskih zona i parkova koji imaju za cilj privlačenje novih investitora preko su potrebni ovom delu Srbije.

Na pitanje kako komentariše nejednaku geografsku rasprostranjenost elemenata poslovne infrastrukture u Srbiji, gospodin Ivica Eždenci rekao je da je ona u vezi sa realizacijom Nacionalnog investicionog plana, odnosno da je rezultat vrlo strogih uslova postavljenih u okviru plana koji zahtevaju opširnu i kompleksnu dokumentaciju, na koje mnoge opštine usled nedostatka kapaciteta za izradu infrastrukturnih projekata nisu mogle da odgovore. Takođe je rekao da namera države nije bila da napravi disbalans ali da su do sredstava došli oni koji su bili brži i bolji.

Na komentar da je analiza pokazala da je „Šumadijski Cvet“ jedan od najuspešnijih klastera u Srbiji, direktor klastera gospodin Simon Zečević rekao je da klasteri treba da imaju ekonomsku samostalnost, i da je ovaj klaster uprkos konstantnom smanjenju pomoći sa strane povećao broj članica sa 5 na 200. Gospodin Zečević je istakao da se ne može čekati da se prvo stvore savršeni uslovi, jer ako oni postoje onda nema ni potrebe za ovakvim vidom udruživanja. Iako je slaba povezanost između preduzeća i naučno-istraživačkih i obrazovnih institucija navedena kao jedan od osnovnih problema, gospodin Zečević je istakao da je u slučaju njihovog klastera uspostavljena saradnja sa nekim univerzitetima i da bez te saradnje oni ne bi mogli doći do takvih rezultata. Upravo zahvaljujući toj saradnji, ovaj klaster doprineo je smanjenju uvoza u ovom sektoru, dodao je gospodin Zečević i zaključio da su bez povezanosti sa ovim institucijama klasteri osuđeni na propast.

Dragiša Mijačić je istakao da su podaci sakupljeni prilikom izrade ove publikacije izuzetno važni za izradu strateške i planske dokumentacije i da mogu biti korisni vladi, akademskoj zajednici, stručnoj javnosti i donatorima. U krugu poslovnih ljudi postoji veliko interesovanje za podatke o tome šta se postiglo ulaganjem, šta se promenilo u poslovnoj infrastrukturi i u kom se pravcu ide, pozitivnom ili negativnom, te šta treba dalje da urade, naveo je gospodin Mijačić.

Kao zaključak diskusije, Dragiša Mijačić je, ocenjujući poziciju Srbije u odnosu na zemlje Evropske unije, rekao da smo mi tek na početku i da neki elementi poslovne infrastrukture idu u dobrom pravcu, jer je sve veći broj uspešnih klastera i poslovnih inkubatora, ali da je potrebno još dosta rada. Gospodin Mijačić je naglasio da cilj razvoja poslovne infrastrukture je jačanje konkurentnosti, a da bi se to postiglo potrebno je osnažiti kapacitete za inovativnost što se postiže specijalizacijom privrednih delatnosti. Otuda je bitno imati integrisani pristup za lokalni i regionalni razvoj koji zahteva blisku saradnju između svih elemenata poslovne infrastrukture.

